Kolmapäev, 28. aprill 2021

P9_TA(2021)0143

Mullakaitse

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta resolutsioon mullakaitse kohta (2021/2548(RSP))

(2021/C 506/07)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 191,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 12. detsembri 2019. aasta järeldusi kliimamuutuste kohta,

— võttes arvesse nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta järeldusi „Elurikkuse kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsust nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“ ([1]) (seitsmes keskkonnaprogramm), ja selle kava aastani 2050,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiivi 2003/35/EÜ, milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamisse ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/35/EÜ keskkonnavastutuse kohta keskkonnakahjustuste ärahoidmisel ja parandamisel ([3]),

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega luuakse mullakaitse raamistik ja muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ (COM(2006)0232),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiivi 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) ([4]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik ([5]),

— võttes arvesse nõukogu 12. juuni 1986. aasta direktiivi 86/278/EMÜ keskkonna ja eelkõige pinnase kaitsmise kohta reoveesetete kasutamisel põllumajanduses ([6]),

— võttes arvesse nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest ([7]) (nitraadidirektiiv),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks, ([8]) ja selle hilisemaid muudatusi,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist ([9]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta määrust (EL) 2017/852 elavhõbeda kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1102/2008 ([10]),

([1]) ELT L 354, 28.12.2013, lk 171.
([2]) ELT L 156, 25.6.2003, lk 17.
([3]) ELT L 143, 30.4.2004, lk 56.
([4]) ELT L 334, 17.12.2010, lk 17.
([5]) EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.
([6]) EÜT L 181, 4.7.1986, lk 6.
([7]) EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1.
([8]) ELT L 309, 24.11.2009, lk 71.
([9]) ELT L 344, 17.12.2016, lk 1.
([10]) ELT L 137, 24.5.2017, lk 1.

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrust (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ([11]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 ([12]),

— võttes arvesse komisjoni poliitilisi suuniseid aastateks 2019–2024, eriti Euroopa nullsaaste eesmärki,

— võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (COM(2018)0392),

— võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, milles käsitletakse Euroopa Liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2030 (kaheksas keskkonnaalane tegevusprogramm) (COM(2020)0652),

— võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380),

— võttes arvesse 2015. aastal valitsustevahelise mullaküsimuste tehnilise rühma (ITPS), algatuse Global Soil Partnership (GSP) ning Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) avaldatud aruannet „Status of the World Soil Resources Report“ (Mullavarude olukord maailmas),

— võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020)0381),

— võttes arvesse komisjoni 13. veebruari 2021. aasta aruannet mullakaitse teemastrateegia rakendamise ja praeguse tegevuse kohta (COM(2012)0046),

— võttes arvesse komisjoni 20. septembri 2011. aasta teatist „Ressursitõhusa Euroopa tegevuskava“ (COM(2011)0571),

— võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatist „Uus ringmajanduse tegevuskava puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020)0098),

— võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta teatist „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“ (COM(2020)0667),

— võttes arvesse komisjoni 16. aprilli 2002. aasta teatist „Mullakaitse teemastrateegia suunas“ (COM(2002)0179),

— võttes arvesse komisjoni talituste 12. aprilli 2012. aasta töödokumenti „Guidelines on best practices to limit, mitigate or compensate soil sealing“ (Mulla katmise piiramise, leevendamise ja kompenseerimise parimaid tavasid käsitlevad suunised) (SWD(2012)0101),

— võttes arvesse oma 19. novembri 2003. aasta resolutsiooni komisjoni teatise „Mullakaitse teemastrateegia suunas“ kohta ([13]),

([11]) ELT L 156, 19.6.2018, lk 1.
([12]) ELT L 347, 20.12.2013.
([13]) ELT C 87 E, 7.4.2004, lk 395.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

— võttes arvesse oma 13. novembri 2007. aasta resolutsiooni mullakaitse teemastrateegia kohta ([14]),

— võttes arvesse oma 16. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärgu (COP15) kohta ([15]),

— võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni kliima- ja keskkonnaalase hädaolukorra kohta ([16]),

— võttes arvesse oma 16. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni pestitsiididele lubade andmise ELi menetluse kohta ([17]),

— võttes arvesse oma 10. juuli 2020. aasta resolutsiooni kestlikkust toetava kemikaalistrateegia kohta ([18]),

— võttes arvesse oma 10. veebruari 2021. aasta resolutsiooni uue ringmajanduse tegevuskava kohta ([19]),

— võttes arvesse oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa rohelise kokkuleppe kohta ([20]),

— võttes arvesse oma 13. novembri 2007. aasta resolutsiooni mullakaitse teemastrateegia kohta ([21]),

— võttes arvesse Regioonide Komitee 19. jaanuari 2013. aasta arvamust mullakaitse teemastrateegia rakendamise kohta ([22]),

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust komisjoni teatise kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Mullakaitse teemastrateegia suunas“ (COM(2002)0179) ([23]),

— võttes arvesse Regioonide Komitee 5. veebruari 2021. aasta arvamust agroökoloogia kohta (CDR 3137/2020),

— võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 33/2018 „Kõrbestumine ELis: kasvav oht, mille tõkestamiseks tuleb rohkem tegutseda“,

— võttes arvesse ELi veealaste õigusaktide ELi toimivuskontrolli (SWD(2019)0439),

— võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmärke, eelkõige eesmärki nr 15, mille kohaselt tuleb kaitsta ja taastada maismaa ökosüsteeme ning propageerida nende säästvat kasutamist, majandada metsi säästvalt, võidelda kõrbestumisega ning peatada ja pöörata ümber pinnase halvenemine ja bioloogilise mitmekesisuse hävimine,

— võttes arvesse 30. novembril 2020 toimunud linnaküsimusi käsitleval ministrite mitteametlikul kohtumisel vastu võetud dokumenti „Uus Leipzigi harta – linnade ümberkujundav jõud ühise heaolu nimel“,

— võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) 12. detsembril 2015. aastal Pariisis sõlmitud kokkulepet (edaspidi „Pariisi kokkulepe“),

— võttes arvesse kõrbestumise vastu võitlemise ÜRO konventsiooni,

— võttes arvesse ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni,

---

([14]) ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 138.
([15]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0015.
([16]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0078.
([17]) ELT C 411, 27.11.2020, lk 48.
([18]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0201.
([19]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0040.
([20]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0005.
([21]) ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 138.
([22]) ELT C 17, 19.1.2013, lk 37.
([23]) ELT C 61, 14.3.2003, lk 49.

— võttes arvesse valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) 23. märtsil 2018. aastal avaldatud pinnase seisundi halvenemist ja taastamist käsitlevat hindamisaruannet,

— võttes arvesse Euroopa Keskkonnaameti 4. detsembri 2019. aasta aruannet Euroopa keskkonna ning selle seisundi ja väljavaadete kohta 2020. aastal (SOER 2020),

— võttes arvesse komisjoni ja Teadusuuringute Ühiskeskuse 2012. aastal avaldatud aruannet „The State of Soil in Europe – A contribution of the JRC to the European Environment Agency's Environment State and Outlook Report – SOER 2010" (Muldade seisund Euroopas – Teadusuuringute Ühiskeskuse panus Euroopa Keskkonnaameti aruandesse Euroopa keskkonna seisundi ja väljavaadete kohta – SOER 2010),

— võttes arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) 8. augusti 2019. aasta eriaruannet kliimamuutuste ja maa kohta,

— võttes arvesse ÜRO katastroofiohu vähendamise ameti (UNDRR) 2018. aasta aruannet „Economic loss, poverty & disasters: 1998–2017" (Majanduslik kahju, vaesus ja katastroofid: 1998–2017),

— võttes arvesse nõukogule ja komisjonile mullakaitse kohta esitatud suuliselt vastatavaid küsimusi (O-000024/2021 – B9-0011/2021 ja O-000023/2021 – B9-0010/2021),

— võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 2,

— võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

A. arvestades, et muld on oluline, keerukas, multifunktsionaalne ja elav ökosüsteem, millel on suur keskkonnaalane ja sotsiaal-majanduslik tähtsus ja palju põhifunktsioone ning millest tulenevad inimeluks ja ökosüsteemide püsimajäämiseks olulised teenused, mis aitavad praegusel ja tulevastel põlvkondadel nende vajadusi täita;

B. arvestades, et Maa pinnas on suurim maismaa süsiniku säilitaja ja sisaldab ligikaudu 2 500 gigatonni süsinikku (1 gigatonn = 1 miljard tonni), võrreldes 800 gigatonniga atmosfääris ja 560 gigatonniga loomastikus ja taimestikus; arvestades, et heas seisundis muld on kliimamuutuste leevendamisel otsustava tähtsusega, kuna see eemaldab igal aastal sellisel määral süsinikku, mis vastab umbes 25 % maailmas fossiilkütuste kasutamisest pärinevale süsinikule; arvestades, et maailma haritavad mullad on kaotanud 50–70 % oma algsest süsinikuvarust ([24]);

C. arvestades, et Euroopas on üle 320 peamise mullatüübi, mille vahel on tohutud füüsikalised, keemilised ja bioloogilised erinevused;

D. arvestades, et mullal on keskne roll elupaiga ja geenireservina, kuna seal paikneb 25 % maailma elurikkusest, see pakub nii kohalikele kogukondadele kui ka üleilmselt peamisi ökosüsteemi teenuseid, nagu kindlustamine toidu ja toorainega, kliima reguleerimine süsiniku sidumise abil, vee puhastamine, toitainete reguleerimine ja kahjuritõrje, samuti toimib see inimtegevuse platvormina ning aitab ära hoida üleujutusi ja põuda; arvestades, et mulla teke on üks ökosüsteemi protsesse, mis teadaolevalt Euroopas taandareneb;

E. arvestades, et kuigi muld on väga dünaamiline, on see ka väga habras ja taastumatu piiratud ressurss, võttes arvesse aega, mida mulla moodustumine nõuab ja mille kiirus on umbes üks sentimeetrit pinnamulda iga 1000 aasta järel; arvestades, et seetõttu on muld väga väärtuslik ressurss;

F. arvestades, et muld etendab koos metsa-, ranniku- ja mägialade ning kõigi Euroopa ökosüsteemidega olulist rolli Euroopa maastike ilus;

([24]) Schwartz, J.D. 2014. *Soil as Carbon Storehouse: New Weapon in Climate Fight?,* Yale Environment 360.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

G. arvestades, et rohumaa- ja metsamullad on süsiniku netosidujad, mis hinnanguliselt eemaldavad ELis kuni 80 miljonit tonni süsinikku aastas ([25]); arvestades aga seda, et ELi põllumaad ja rohumaad koos on heite netoallikad, millest eraldus 2017. aastal ligikaudu 75,3 miljonit tonni CO_2 ekvivalenti ([26]); arvestades, et põllumajandus- ja metsandussektoril on seetõttu võtmepositsioon, et aidata kaasa süsiniku kõrvaldamisele atmosfäärist süsiniku kogumise ja säilitamise kaudu pinnases ja biomassis;

H. arvestades, et mulla struktuur ja omadused on tuhandete aastate jooksul toimunud mulla moodustumise ning geomorfoloogiliste ja geoloogiliste protsesside tulemus, mis teeb mullast taastumatu loodusvara; arvestades, et seepärast on hoopis kulutõhusam ennetada igasugust mullakihtide kahjustamist (erosioon, hävitamine, seisundi halvenemine, sooldumine jne) ja saastumist, kui üritada mulla funktsioone taastada;

I. arvestades, et mulla funktsioonid sõltuvad suurel määral mulla elurikkuse täielikkusest; arvestades, et maapealsel ja maa-alusel mitmekesisusel on olulised seosed ning mulla elurikkus aitab oluliselt kaasa taimestiku mitmekesisusele kohalikel tasanditel;

J. arvestades, et mulla elurikkuse kaitse puudub enamikust keskkonnakaitsealastest õigusaktidest (nt elupaikade direktiiv ja Natura 2000) ja peamistest ELi ühise põllumajanduspoliitika õigusaktidest; arvestades, et mulla elurikkuse suurendamine või säilitamine on tõhus lahendus, mis võib aidata mulda taastada ja mullareostust tervendada;

K. arvestades, et nii ELis kui ka kogu maailmas halvendab maa ja mulla seisundit endiselt mitmesugune inimtegevus, nagu maa halb majandamine, maakasutuse muutumine, jätkusuutmatud põllumajandustavad, maa kasutamata jätmine, reostus, jätkusuutmatud metsandustavad ja mulla katmine, elurikkuse kadu ja kliimamuutused, millega sageli kaasnevad muud tegurid, mis vähendavad maa ja mulla võimet pakkuda ökosüsteemi teenuseid tervele ühiskonnale;

L. arvestades, et on kahetsusväärne, et EL ja selle liikmesriigid ei suuda praegu täita mulla ja maaga seotud kohustusi rahvusvahelisel ja Euroopa tasandil, eelkõige

   a) tõkestada kõrbestumist ning taastada kahjustatud maa ja mullastik, sh kõrbestumise, põua ja üleujutuste all kannatav maa, ning püüda saavutada aastaks 2030 maailmas olukord, kus mulla seisund enam ei halvene;

   b) saavutada 2050. aastaks seatud eesmärk viia maade netohõivamine nulli ning vähendada erosiooni, suurendada mulla orgaanilise süsiniku sisaldust ja teha 2020. aastaks tervendustöid;

   c) majandada ELis maad säästvalt, kaitsta piisavalt mulda ja tagada, et 2020. aastaks on saastatud alade tervendamine hästi edenenud;

M. arvestades, et muld etendab veemajanduses elutähtsat rolli, sest heas seisundis mullad, mille orgaanilise ainese tase on kõrge, toovad veesüsteemile suuremat kasu ning aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele; arvestades, et märgalad, turbarabad ning maa- ja linnakeskkonna looduspõhised lahendused säilitavad ja imavad vihmavett, mis võimaldab täiendada põhjaveekihte põuaperioodide ajaks ja mitte juhtida vett kanalisatsiooni, mis vähendab puhastamata reovee leket tugevate vihmade korral;

N. arvestades, et ELis on kindlaks tehtud mitu peamist ohtu mullale, näiteks: kliimamuutused, mulla katmine, tihenemine, erosioon, üleujutused ja maalihked, põuad, hüdrogeoloogiline ebastabiilsus, mulla orgaanilise ainese kadu, tulekahjud, tormid, sooldumine, saastumine, mulla elurikkuse vähenemine, hapestumine ja kõrbestumine; arvestades, et enamikku neist jätkuvatest halvenemisprotsessidest kehtivates ELi ja riiklikes õigusaktides kas ei käsitleta piisavalt või ei käsitleta üldse;

([25]) Euroopa Keskkonnaamet, *Soil Organic Carbon* (Mulla orgaaniline süsinik), 20. veebruar 2017, https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/soil-organic-carbon-1/assessment

([26]) Euroopa Keskkonnapoliitika Instituut, *Climate and Soil Policy Brief: Better Integrating Soil Into EU Climate Policy* (Kliima- ja mullapoliitika lühiülevaade: mulla parem integreerimine ELi kliimapoliitikasse), oktoober 2020 https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20(2020)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961

O. arvestades, et mullaerosioon mõjutab 25 % ELi põllumajandusmaast ja kasvas aastatel 2000–2010 ligikaudu 20 %; arvestades, et hinnanguliselt põhjustab mullaerosioon ELis igal aastal 1,25 miljardi euro suurust põllumajandustoodangu kadu ([27]); arvestades, et ülemiste haritavate mullakihtide süsinikuvarud vähenevad ning EL kaotab pidevalt märg- ja turbaalasid; arvestades, et suurt osa ELi põllumaast ähvardab sooldumine ja kõrbestumine, kusjuures 32–36 % Euroopa aluspinnasest ohustab tugevalt tihenemine ([28]);

P. arvestades, et erosioon on loodusnähtus, mis võib tekitada mudavooge, millel võivad mõnikord olla katastroofilised tagajärjed, nagu mulla viljaka pinnakihi kadumist põhjustavate sügavate uhtorgude teke, ning arvestades, et pikemas perspektiivis võib erosioon põhjustada mulla seisundi halvenemist ja haritava maa kadu;

Q. arvestades, et maa ja mulla jätkusuutmatul majandamisel on mitmesugune negatiivne mõju mitte ainult maismaa ja magevee elurikkusele, vaid ka merekeskkonna elurikkusele; see põhjustab muutusi hüdrograafilistes tingimustes, liigset toitainete ja saastatuse kontsentratsiooni ning ulatuslikumat rannikualade mereökosüsteemide hävimist ja nende seisundi halvenemist; arvestades, et prognooside kohaselt väheneb Euroopas rannajoone kaitse, mis ohustab rannikualade ökosüsteemide loomulikku võimet vähendada kliimamuutuste ja äärmuslike ilmastikunähtuste mõju kõige tundlikumatel rannikualadel;

R. arvestades, et maakasutus muudab ökosüsteemi teenuste kvaliteeti ja kvantiteeti, muutes maa ja pinnase võimet neid teenuseid osutada; arvestades, et pinnase ja mulla seisundi halvenemise peamised põhjused on jätkusuutmatud põllumajandus- ja metsandustavad, linnade laienemine ja kliimamuutused ([29]);

S. arvestades, et mulda käsitlev teave Euroopas on endiselt puudulik ja ühtlustamata; arvestades, et see takistab mullakaitsega seotud asjakohaste otsuste vastuvõtmist nii piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil;

T. arvestades, et ELi vastutus mullakaitse eest ei lõpe tema piiridel, kuna kogu maailmas kasvab nõudlus alade järele, kus on võimalik elama asuda, toitu kasvatada ja biomassi toota, ning kliimamuutused avaldavad tõenäoliselt negatiivset mõju maanõudlusele, maade kättesaadavusele ja nende seisundi halvenemisele; arvestades, et EL aitab kaasa pinnase seisundi halvenemisele kolmandates riikides, olles imporditud toodetesse integreeritud maa netoimportija;

U. arvestades, et mulla seisundi halvenemine süvendab loodusõnnetuste mõju ja teravdab sotsiaalseid probleeme;

V. arvestades, et kui ei võeta jõulisi meetmeid, muutub suur osa Lõuna-Euroopast kliimamuutuste ja sobimatute põllumajandus- ja agronoomiliste tavade tõttu 2050. aastaks tõenäoliselt kõrbeks; arvestades, et selle ohuga ei tegeleta ELis sidusalt, tõhusalt ja tulemuslikult ([30]); arvestades, et sooldumine mõjutab 3,8 miljonit hektarit ELi maad, mis on väga sooldunud rannikualadel, eelkõige Vahemere piirkonnas;

W. arvestades, et Euroopa mullakaitse on praegu tagatud muude keskkonnaressursside kaitsega tegelemise raames ning see on vaid tükatine ja killustatud paljude poliitikavahendite vahel, mis ei ole koordineeritud ega ole sageli siduvad ei ELi, liikmesriikide ega piirkondlikul tasandil;

X. arvestades, et liikmesriikide vabatahtlikud algatused ja kehtivad siseriiklikud meetmed on olulised parema mullakaitse eesmärgi saavutamiseks, kuid on seni osutunud ebapiisavaks, ja arvestades, et on vaja teha suuremaid jõupingutusi, et vältida mulla seisundi edasist halvenemist, sealhulgas maade hõivamist; arvestades, et vaatamata mullakaitse teemastrateegiale on mulla seisundi halvenemine jätkunud kogu ELis; arvestades, et piiriüleseid meetmeid on vaja ka saastuse või suurõnnetustega seotud olukordade puhul;

([27]) https://ec.europa.eu/jrc/en/news/soil-erosion-costs-european-farmers-125-billion-year#:~:text=Soil%20erosion%20costs%20European%20countries,consequences%20do%20not%20stop%20ther

([28]) Komisjoni talituste töödokument *Evaluation of the 7th EAP* (Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi hindamine) (SWD(2019) 0181).

([29]) Euroopa Keskkonnaamet, *The European environment – state and outlook 2020* (Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal), 2019.

([30]) Komisjoni talituste töödokument *Evaluation of the 7th EAP* (Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi hindamine), (SWD (2019)0181).

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Y. arvestades, et aastatel 2000–2018 oli muuks otstarbeks kasutusele võetud alade pind 11 korda suurem kui rekultiveeritud alade pind ([31]); arvestades, et ilma siduvate meetmeteta maa hõivamise piiramiseks ning taastamise, rekultiveerimise ja ringlussevõtu hoogustamiseks ei ole 2050. aastaks maade netohõivamise nulltaset võimalik saavutada;

Z. arvestades, et Euroopa maa- ja mullaressursside kaitse tervikliku, asjakohase, sidusa ja integreeritud ELi õigusraamistiku puudumine on oluline lünk, mis osaliselt põhjustab paljude muldade seisundi edasist halvenemist liidus, vähendab olemasolevate stiimulite ja meetmete tõhusust ning piirab Euroopa suutlikkust täita oma keskkonna-, kestliku arengu ja kliimaalast tegevuskava ja rahvusvahelisi kohustusi; arvestades, et varasem katse võtta ELis kasutusele mullakaitse õigusraamistik oli edutu, kuna see võeti 2014. aasta mais tagasi pärast seda, kui liikmesriikide vähemus oli seda nõukogus kaheksa aastat blokeerinud; tuletab meelde 2016. aasta Euroopa kodanikualgatust „People4Soil“, mida toetas 500 Euroopa asutust ja organisatsiooni, kes kutsusid ELi üles tegema mulla kaitsmiseks rohkem;

AA. arvestades, et praegune valdkondlik poliitika, näiteks ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP), ei anna mullakaitsesse õiglast panust; arvestades, et kuigi suurem osa põllumaast kuulub ÜPP alla, kaitstakse keskmiselt vähem kui veerandit sellest ([32]) tulemuslikult mullaerosiooni eest;

AB. arvestades, et 80 % lämmastikust läheb raisku ja seega kaob keskkonda; arvestades, et ülemäärane lämmastikusaaste ohustab õhu ja vee kvaliteeti, põhjustab dilämmastikoksiidi heite tõttu kliimamuutusi, vähendab muldade kvaliteeti ja elurikkust (k.a taimede ja tolmeldajate vastasmõju ja võrgustikke) ning põhjustab stratosfääri osoonikihi kahanemist; arvestades, et lämmastikukasutuse tõhususe parandamine mitte ainult ei toeta kliima-, loodus- ja tervishoiueesmärke, vaid võib ka igal aastal anda maailmas 100 miljardit USA dollarit säästu;

AC. arvestades, et põllumajanduse intensiivistamine ja pestitsiidide liigne kasutamine põhjustab mulla saastumist pestitsiidijääkidega, sealhulgas mõne pestitsiidi suure püsivuse tõttu mullas ja mürgisuse tõttu mittesihtliikidele, ning et sellel on püsiv mõju mulla tervisele; arvestades, et põllumajanduskemikaalidest tulenev hajureostus ohustab mulda;

AD. arvestades, et ELi õigusaktid on veekaitse seisukohast suhteliselt kõikehõlmavad, kuid käsitlevad mullast lähtuvate saasteainete kontrolli pigem veekaitse kui laiemalt keskkonnakaitse, sealhulgas mulla enda kaitse seisukohast; arvestades, et atmosfääri ja vette paisatavatel saasteainetel võib maapinnale sadestumise tõttu olla kaudne mõju, mis võib negatiivselt mõjutada mulla kvaliteeti;

AE. arvestades, et teaduslikud tõendid on näidanud, et muld ja selle organismid puutuvad olulisel määral kokku hulga erinevate, sealhulgas püsivate ja bioakumuleeruvate kemikaalide, pestitsiidijääkide, süsivesinike, raskmetallide, lahustite ja nende segudega, mis põhjustab suurt kroonilise mürgisuse riski, võib muuta bioloogilist mitmekesisust, takistada taastumist ja kahjustada ökosüsteemi funktsioone; arvestades, et Euroopas on kindlaks tehtud ligikaudu kolm miljonit ala, kus toimub potentsiaalselt saastav tegevus, ja nendest 340 000 ([33]) vajavad eeldatavasti tervendamist; arvestades, et muldade hajureostuse kohta puudub põhjalik teave;

AF. arvestades, et Euroopa Keskkonnaameti andmetel soodustab sobivate ELi mullaalaste õigusaktide puudumine mulla seisundi halvenemist Euroopas, ning arvestades, et kui maa- ja mullaressursse ei käsitleta nõuetekohaselt, ei ole võimalik teha edusamme säästva arengu suunas Euroopas ja kogu maailmas ([34]);

([31]) Euroopa Keskkonnaamet, *The European environment – state and outlook 2020* (Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal), 2019.

([32]) Eurostat, 2014b. *European Agricultural Census 2010* (Euroopa põllumajanduloendus 2010). [Online] URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statisticsexplained/index.php/Agricultural census 2010 (vaadatud veebruaris 2014) – Euroopas on keskmiselt 19 % põllumaast taliviljade all, 21,5 %-l toimub piiratud maaharimine ja 4 % majandatakse ilma maad harimata.

([33]) Euroopa Keskkonnaamet, *Progress in management of contaminated sites* (Saastatud alade haldamisel tehtud edusammud).

([34]) Euroopa Keskkonnaamet, *The European environment – state and outlook 2020* (Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal), 2019.

AG. arvestades, et 95 % toidust toodetakse otseselt või kaudselt meie muldadest;

AH. arvestades, et praegused tõendid ELi muldade seisundi kohta näitavad, et ligikaudu 60-70 % ELi muldadest on halvas seisundis praeguste majandamistavade tõttu, ning on veel teadmata, kui suur osa muldadest on halvas seisundis, kuna saastamist iseloomustavad arvnäitajad on puudulikud ([35]);

AI. arvestades, et hinnanguliselt mõjutab mulla vee- ja tuuleerosioon 22 % Euroopa maismaast, ning arvestades, et rohkem kui poole ELi põllumajandusmaa keskmine erosioonitase on suurem kui see, mida saab looduslikult asendada (kaduma läheb rohkem kui üks tonn mulda hektari kohta aastas) ([36]), mis toonitab vajadust kasutada mulla jaoks säästvaid majandamismeetodeid;

AJ. arvestades, et hinnanguliselt mõjutab sool ligikaudu 25 % Vahemere piirkonna niisutatud põllumajandusmaast, mis omakorda mõjutab põllumajanduslikku potentsiaali; arvestades, et mulla sooldumist ei ole kehtivates ELi õigusaktides käsitletud ([37]);

AK. arvestades, et viljaka maa kadumine linnade arengu tõttu vähendab võimet toota bioressursipõhiseid materjale ja kütuseid, mis võiksid toetada vähese süsinikdioksiidiheitega biomajandust;

AL. arvestades, et investeerimine mulla seisundi halvenemise vältimisse ja rikutud maa taastamisse on majanduslikult mõistlik, sest sellest saadav kasu ületab üldiselt kaugelt kulusid; arvestades, et taastamiskulud on hinnanguliselt 10 korda suuremad kui ennetuskulud ([38]);

AM. arvestades, et ELis on maa enamasti eraomandis, mida tuleb austada, kuid samas on muld see ühine hüve, mida on vaja toidu tootmiseks ja mis pakub olulisi ökosüsteemi teenuseid kogu ühiskonnale ja loodusele; arvestades, et üldsuse huvides on innustada maakasutajaid võtma ettevaatusabinõusid, et vältida mulla seisundi halvenemist, säilitada mulda ja majandada seda tulevaste põlvkondade jaoks säästvalt; arvestades, et seetõttu tuleks kaaluda maaomanikele mulla ja maa kaitsmiseks toetusmeetmeid ja uusi rahalisi stiimuleid;

AN. arvestades, et maa ringlussevõtt moodustab vaid 13 % ELi linnades toimuvast arendustegevusest ja ELi 2050. aasta maa nullnetohõive eesmärki tõenäoliselt ei saavutata, välja arvatud juhul, kui iga-aastase maade hõivamise määra veelgi vähendatakse ja/või maa ringlussevõttu suurendatakse ([39]);

AO. arvestades, et mulla ja pinnase seisundi halvenemisel on paratamatult piiriülene mõju näiteks kliimamuutustele, vee kvantiteedile ja kvaliteedile ning reostusele, mis nõuavad reageerimist ELi tasandil, konkreetseid meetmeid liikmesriikidelt ja mitmepoolset koostööd kolmandate riikidega; arvestades, et mulla seisundit halvendavad tavad ühes riigis võivad viia selleni, et mõni teine liikmesriik peab selle kulud kandma; arvestades, et riikide mullakaitserežiimide erinevused, näiteks pinnase saastumise osas, võivad panna ettevõtjatele väga erinevaid kohustusi ja moonutada konkurentsi siseturul;

AP. arvestades, et väljakaevatud pinnas tekitas 2018. aastal rohkem kui 520 miljonit tonni jäätmeid ([40]) ja on ülekaalukalt suurim ELis tekkivate jäätmete allikas; arvestades, et väljakaevatud pinnast peetakse praegu ELi õiguse kohaselt jäätmeteks ja seetõttu ladestatakse see prügilatesse; arvestades, et enamik sellisest pinnasest ei ole saastunud ja seda saaks ohutult taaskasutada mujal, kui kehtestataks taaskasutamise eesmärk koos tervikliku jälgimissüsteemiga;

([35]) Veerman, C., jt. (2020), *Caring for Soil is Caring for Life*. Mulla tervise ja toidu missiooninõukogu vahearuandes; Euroopa Komisjon: Brüssel, Belgia; lk 52.

([36]) Komisjoni talituste töödokument *Evaluation of the 7th EAP* (Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi hindamine), (SWD (2019)0181).

([37]) Komisjoni talituste töödokument *Evaluation of the 7th EAP* (Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi hindamine), (SWD (2019)0181).

([38]) Valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) hindamisaruanne mulla seisundi halvenemise ja taastamise kohta, 2018.

([39]) Euroopa Keskkonnaamet, *The European environment – state and outlook 2020* (Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal), 2019.

([40]) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ENV_WASGEN/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=bbf937c1-ce8b-4b11-91b7-3bc5ef0ea042

Kolmapäev, 28. aprill 2021

AQ. arvestades, et ELi sidus ja asjakohane mullakaitsepoliitika on kestliku arengu eesmärkide, Pariisi kokkuleppe ja Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide, eelkõige kliimaneutraalsuse eesmärgi ja nullsaaste eesmärgi saavutamise, strateegia „Talust taldrikule“, bioloogilise mitmekesisuse strateegia ja biomajanduse strateegia rakendamise ning muude peamiste keskkonna- ja ühiskonnaprobleemide lahendamise eeltingimus;

AR. arvestades, et korrapäraselt ajakohastatavad, ühtlustatud ja avalikud mullaandmed ja -teave on eeltingimus paremate andme- ja tõendipõhiste poliitiliste otsuste tegemiseks, et kaitsta mullaressursse ELi ja riiklikul tasandil;

AS. arvestades, et Euroopa Regioonide Komitee kutsus oma 5. veebruari 2021. aasta arvamuses komisjoni üles tegema ettepaneku võtta vastu uus Euroopa direktiiv põllumajandusmuldade kohta, et vältida nende orgaaniliste ainete sisalduse langust, peatada erosioon ja seada mulla elurikkus põllumajanduslikes tavades esmatähtsale kohale ([41]);

AT. arvestades, et toiduga kindlustatus sõltub mullakindlusest ja igasugune tegevus, mis ohustab mulla tervist, ohustab ka toiduga kindlustatust; arvestades, et tervemad mullad toodavad tervislikumat toitu;

AU. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklites 4 ja 191 on sätestatud ELi keskkonnapoliitika aluspõhimõtted ning et selles valdkonnas on kehtestatud jagatud pädevus;

AV. arvestades, et pooled ELi mullad on metsamullad ning elurikkad ja terved metsad võivad mulla seisundi parandamisele märkimisväärselt kaasa aidata;

1. rõhutab mullakaitse ja mulla hea seisundi edendamise tähtsust liidus, arvestades, et selle elusa ökosüsteemi, elurikkuse osa ja taastumatu ressursi seisundi halvenemine jätkub, hoolimata mõnes liikmesriigis võetud piiratud ja ebaühtlastest meetmetest; rõhutab, et mulla seisundi halvenemisega seotud tegevusetusest tulenev kulu on liidus hinnanguliselt üle 50 miljardi euro aastas;

2. rõhutab mulla multifunktsionaalset rolli (toiduga varustamine, süsiniku neeldaja, inimtegevuse alus, biomassi tootmine, elurikkuse kogum, üleujutuste ja põua ennetamine, toorainete, farmaatsia- ja geneetiliste ressursside allikas, vee ja toitainete ringlus, säilitamine ja filtreerimine, geoloogilise ja arheoloogilise pärandi säilitamine jne) ning sellest tulenevat vajadust mulda kaitsta, kestlikult hallata ja taastada ning säilitada selle võime täita eri ülesandeid Euroopa tasandil ja liidusisesel ning ELi-väliste riikidega piiriülesel tasandil tehtava stabiilse koostöö kaudu;

3. on seisukohal, et heas seisundis muld on toitainerikka ja ohutu toidu alus ning kestliku toidutootmise eeltingimus;

4. rõhutab, et heas seisundis muld on oluline, et saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid, nagu kliimaneutraalsus, elurikkuse taastamine, nullsaaste mürgivaba keskkonna nimel, tervislikud ja kestlikud toidusüsteemid ning vastupanuvõimeline keskkond;

5. on veendunud, et strateegia „Talust taldrikule“, ELi metsastrateegia, ELi elurikkuse strateegia aastani 2030 ning õhu, vee ja pinnase nullsaaste tegevuskava rakendamisel tuleb erilist tähelepanu pöörata muldadele; kutsub seetõttu komisjoni üles tulevases nullsaaste tegevuskavas ja tööstusheidete direktiivi läbivaatamisel käsitlema kõiki pinnasereostuse allikaid;

6. peab tervitatavaks mulla kaitse ja taastamise lisamist kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi esmatähtsate temaatiliste eesmärkide hulka;

7. tunnistab liidu muldade mitmekesisust ning sihipäraste poliitiliste lahenduste ja muldade kestliku majandamise keskkonnaspetsiifiliste käsitluste vajalikkust, et liidu ja liikmesriikide ühiste jõupingutustega nende vastavate pädevuste piires tagada muldade kaitse, võttes seejuures arvesse piirkondlikke, kohalikke ja iga maatüki tasandi eritingimusi, muldade ja pinnase seisundi halvenemise piiriülest mõju ning vajadust luua ettevõtjatele võrdsed tingimused;

([41]) CDR 3137/2020.

8. rõhutab liikmesriikide vahel võrdsete tingimuste puudumisest ja liikmesriikide erinevatest mullakaitsesüsteemidest siseturu toimimisele tulenevaid riske, mida tuleks käsitleda liidu tasandil, et vältida ettevõtjatevahelise konkurentsi moonutusi; toonitab, et uus raamistik lahendaks ettevõtjate õiguskindluse puudumise probleemi ning et sellel on suur potentsiaal stimuleerida ausat konkurentsi erasektoris, töötada välja uuenduslikke lahendusi ja oskusteavet ning tugevdada tehnoloogia eksporti väljapoole liitu;

9. rõhutab, et muld kui ühine ressurss ei ole erinevalt veest ja õhust eriõigusaktidega hõlmatud; väljendab seepärast heameelt komisjoni püüete üle esitada ettepanek sidusa ja integreeritud ELi mullakaitseraamistiku kohta;

10. kutsub komisjoni üles täielikult subsidiaarsuse põhimõtet järgides välja töötama kogu ELi hõlmava ühise õigusraamistiku mulla kaitsmiseks ja kestlikuks kasutamiseks, milles käsitletaks kõiki peamisi mulda ohustavaid tegureid ja mis peaks hõlmama muu hulgas järgmist:

a) mulla, selle funktsioonide ning mulla hea seisundi ja kestliku kasutamise kriteeriumide ühiseid määratlusi;

b) mulla seisundi pideva seire ja vastava aruandluse eesmärke, näitajaid (sealhulgas ühtlustatud näitajaid) ja metoodikat;

c) mõõdetavaid vahe- ja lõppeesmärke koos ühtlustatud andmekogumite ja meetmetega kõigi tuvastatud ohtude vältimiseks koos asjakohaste tähtaegadega, võttes seejuures arvesse nn esimesena tegutseja jõupingutustest saadud kogemusi ja austades maaomandi õigusi;

d) eri sidusrühmade kohustuste selgitamist;

e) parimate tavade ja koolituste jagamise mehhanismi koos piisavate kontrollimeetmetega;

f) piisavaid rahalisi vahendeid;

g) tulemuslikku lõimimist asjakohaste poliitikaeesmärkide ja -vahenditega;

11. palub komisjonil lisada oma seadusandlikule ettepanekule teadusandmetel põhineva põhjaliku mõjuhinnangu, milles analüüsitakse nii meetmete võtmisest kui ka tegevusetusest tulenevaid kulusid seoses selle kohese ja pikaajalise mõjuga keskkonnale, inimtervisele ja kestlikkusele üldiselt;

12. juhib tähelepanu sellele, et ühine raamistik peab hõlmama ka sätteid, mis käsitlevad riskipiirkondade, saastatud alade ja mahajäetud tööstusalade kaardistamist ning saastatud alade saastest puhastamist; kutsub komisjoni ja liikmesriike kohaldama põhimõtet „saastaja maksab“ ja tegema ettepaneku tuvastamatu saastaja poolt reostatud alade tervendamismehhanismi kohta; on seisukohal, et selliste alade tervendamist võiks rahastada ELi rahastamismehhanismidest;

13. palub, et komisjon kaaluks võimalust esitada riiklikul tasandil koostatud põhjalike loetelude põhjal avatud loetelu tegevustest, mis võivad suure tõenäosusega pinnast saastata; rõhutab, et see loetelu peaks olema üldkättesaadav ja seda tuleks korrapäraselt ajakohastada; kutsub lisaks komisjoni üles hõlbustama saastatud alade riskihindamismeetodite ühtlustamist;

14. on veendunud, et tuleks arvesse võtta liikmesriikide varasemat tegevust saastatud alade väljaselgitamisel; toonitab, et riiklikes andmekogudes kajastuvaid saastatud alade loendeid tuleks korrapäraselt ajakohastada ja teha need avaliku arutelu jaoks kättesaadavaks; on lisaks veendunud vajaduses võtta liikmesriikides vastu õigusnormid, millega tagatakse, et maatehingute osapooled on mulla seisundist teadlikud ja saavad teha teadliku valiku;

15. kutsub komisjoni üles lisama ühisesse raamistikku tulemuslikud meetmed, millega ära hoida või minimeerida mulla katmist ja igasugust muud mulla funktsioone mõjutavat tegevust, pöörates (katmata muldade kasutamisega võrreldes) peatähelepanu kahjustatud ja mahajäetud alade ja tööstusalade tervendamisele – eesmärk on saavutada, et 2030. aastaks ei toimuks enam kusagil pinnase seisundi halvenemist ning hiljemalt 2050. aastaks ei esineks enam maade netohõivamist (2030. aastaks tuleb seada maade netohõivamise valdkonna vahe-eesmärk); tuleb saavutada ringmajandus, sätestada üldsuse õigus kaasavale ja tulemuslikule osalemisele ja konsulteerimisele maakasutuse planeerimisel ning pinnase katmise korral pakkuda välja ehitus- ja kuivendusviise, mille puhul säiliksid võimalikult paljud mulla funktsioonid;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

16. kutsub komisjoni üles kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega ajakohastama suuniseid parimate tavade kohta mulla katmise piiramiseks ja selle mõju leevendamiseks või kompenseerimiseks;

17. nõuab alade hõivamise ja/või katmise ning sellest tingitud ökosüsteemiteenuste ja ökoloogilise ühendatuse kadude mõõtmist; nõuab, et projektide ja programmide strateegilise ja keskkonnamõju hindamisel tuleb need asjaolud arvesse võtta ja piisavalt hüvitada;

18. rõhutab, et mullakaitse, muldade taastamine ning mulla kestlik ja ringkasutus tuleb lõimida kõikidesse asjakohastesse ELi valdkondlikesse poliitikameetmetesse ja muuta need sidusaks, et vältida edasist muldade seisundi halvenemist, tagada nende järjepidev kõrgetasemeline kaitse ja vajadusel taastamine ning vältida ELi õigusaktide ja poliitikameetmete kattumist, järjekindlusetust ja ebakõlasid; sellega seoses palub komisjonil asjaomased poliitikameetmed läbi vaadata ja tagada poliitikameetmete sidusus mullakaitse eesmärkidega ([42]);

19. on seisukohal, et ÜPP peaks looma tingimused mulla tootlikkuse ja ökosüsteemiteenuste kaitsmiseks; soovitab liikmesriikidel võtta oma riiklikes ÜPP strateegiakavades kasutusele sidusad mullakaitsemeetmed ning tagada agroökoloogial põhinevate põllumajandustavade laialdane kasutamine; kutsub komisjoni üles hindama, kas ÜPP riiklikud strateegiakavad tagavad mulla kõrgetasemelise kaitse, ning edendama meetmeid rikutud põllumajandusmaade taastamiseks; nõuab meetmeid vähem intensiivsete, mulda võimalikult vähe häirivate maaharimisviiside ja mahepõllumajanduse edendamiseks ning mullaharimisel orgaaniliste ainete kasutamiseks;

20. rõhutab muldade tähtsust vee puhastamisel ja filtreerimisel ning seega nende panust Euroopa elanikkonna suure osa joogiveega varustamisel; tuletab meelde, et hiljutises ELi veepoliitika toimivuskontrollis tunnistati ELi veealaste õigusaktide ja mullakaitsemeetmete vaheliste seoste piiratust; rõhutab, et veepoliitika raamdirektiivi eesmärkide saavutamiseks tuleb üheaegselt pinna- ja põhjavee kvaliteedi ja kvantiteediga parandada muldade kvaliteeti;

21. rõhutab, et tähtis on rajada nn nutika veekasutusega ühiskond, et toetada muldade taastamist ja kaitset, ning uurida muldade seisundi ja veereostuse vahelisi tihedaid seoseid; palub, et komisjon toetaks vee ja mulla seisundi ja poliitikameetmete tulemuslikkuse seireks sobivate digivahendite kasutamist;

22. väljendab heameelt seoses komisjoni kavatsusega esitada 2021. aastal seadusandlik ettepanek ELi looduse taastamise kava kohta ning toetab mõtet, et see peaks sisaldama muldade taastamise eesmärke; toonitab, et kava peaks olema kooskõlas läbivaadatud mullakaitse teemastrateegiaga;

23. kordab oma nõudmist vaadata läbi ELi õigusaktides ehitus- ja lammutusjäätmete ning nende spetsiifiliste koostisosade jaoks sätestatud materjalide taaskasutamise sihtarvud, et jäätmete raamdirektiivi läbivaatamisel lisada sellesse väljakaevatud pinnase materjali taaskasutamise sihtarv; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles seadma sisse väljakaevatud pinnase seisundi ja taaskasutuspotentsiaali süstemaatilise hindamise, samuti väljakaevatud pinnase jälgitavussüsteemi ja korrapärased kontrollid jäätmeladestuspaikades, et vältida mahajäetud tööstusalade saastunud pinnase ebaseaduslikku kaadamist ja tagada selle toomine sobivatesse hoidlatesse;

24. juhib tähelepanu sellele, et rannikumere ökosüsteemide elupaikade killustumine ja kadumine vähendab nende võimet kaitsta rannajooni ja pakkuda kestlikke elatusvahendeid; tunnistab rannikualade kaitse keskset tähtsust kliimamuutustest tuleneva ohu leevendamisel ELis ja rõhutab, et komisjon peab lisama rannikualade kaitse ja taastamise ELi uude mullastrateegiasse ja ELi looduse taastamise kavasse koos ökosüsteemipõhise majandamise, näiteks rannikualade integreeritud majandamise ja merealade ruumilise planeerimisega; kutsub komisjoni üles seadma ELi looduse taastamise kavas esmatähtsale kohale selliste looduslike merekaitsetõketena toimivate rannikualade taastamise, mida on rannajoone erosiooni ja/või üleujutuste ohus olevates piirkondades negatiivselt mõjutanud rannikualade linnastumine;

25. rõhutab, et mulla elurikkus on peamiste ökoloogiliste protsesside alus, ning võtab murega teadmiseks üha laieneva muldade seisundi halvenemise, mulla katmise ja Euroopa põllumajanduspiirkondade mulla elurikkuse kahanemise; kutsub seepärast komisjoni üles looma ühist raamistikku mulla kaitseks ja säilitamiseks ning mulla kvaliteedi taastamiseks

([42]) Eurostat, 2014b. *European Agricultural Census 2010* (Euroopa põllumajandusloendus 2010). [Online] URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Agricultural_census_2010_-_main_results census 2010 (vaadatud veebruaris 2014) – Euroopas on keskmiselt 19 % põllumaast taliviljade all, 21,5 %-l toimub piiratud maaharimine ja 4 % majandatakse ilma maad harimata.

teaduslike andmete ning majanduslike, ökoloogiliste ja sotsiaalsete mõjude hindamise põhjal ning töötama välja konkreetsed lahendused Euroopa kõige pakilisemate probleemide leevendamiseks, pidades silmas nii elurikkuse taastamise kui ka kliimamuutuste looduslikul teel leevendamise ja nendega kohanemise eesmärki; on veendunud, et tuleb kehtestada ja säilitada kogu ELi hõlmav mullaorganismide ning nende leviku ja mahuga seotud suundumuste usaldusväärne seire; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama edasisi teadusuuringuid, sealhulgas eri sügavustel ja mullahorisontides, samuti seiret ning kasulikke põllumajandus- ja metsandustavasid, mille abil suurendada orgaanilise aine sisaldust sügavamates mullakihtides; sellega seoses tervitab strateegias „Talust taldrikule“ ja elurikkuse strateegias aastani 2030 toodud eesmärke; nõuab mõlema strateegia kavandatud vahekokkuvõtetega seoses selgete trajektooride kehtestamist, mille juures arvestataks liikmesriikide erinevaid lähtepositsioone;

26. peab äärmiselt tähtsaks heas seisundis mulla mikrobioomi saavutamist;

27. rõhutab, et ELi metsade pinnases säilitatakse ligikaudu 2,5 korda rohkem süsinikku kui puude biomassis ([43]);

28. rõhutab, et lageraied hävitavad puude ja seente sümbiootilise vastastikuse sõltuvuse võrgustiku ning et lageraie järel on selle võrgustiku taastumine pea olematu; juhib tähelepanu sellele, et taigametsades on see võrgustik eranditult kõige tähtsam mulla orgaanilise aine talletamise mehhanism ja on seega ülemaailmse süsinikuringe jaoks otsustava tähtsusega ([44]); kinnitab, et lageraie ei sarnane metsatulekahjust tingitud loodusliku häiringuga, kuna erinevalt lageraielangist on põlendikul väga palju eri liikide elukeskkonnaks sobivat surnud puitu ja pinnast;

29. nõuab loomakasvatuses heade loomakasvatusstandardite ranget jõustamist, et oluliselt vähendada veterinaarravimite kasutamist ja nende sõnniku kaudu põllule sattumist, ning nõuab nitraadidirektiivi ranget jõustamist;

30. tervitab komisjoni ringmajanduse tegevuskava raames võetud kohustust vaadata läbi nõukogu direktiiv 86/278/EMÜ reoveesetete kohta; palub komisjonil tagada, et läbivaatamine toetaks mullakaitset, suurendades mulla orgaanilise aine sisaldust, võttes ringlusse toitaineid ja vähendades erosiooni, ning kaitstes samal ajal mulda ja põhjavett reostuse eest;

31. kutsub komisjoni üles toetama andmete kogumist muldade tihenemise kohta ja edendama säästvaid põllumajandusmeetmeid, mille eesmärk on vähendada raskete masinate kasutamist;

32. palub komisjonil teha Euroopa mullaandmete keskusele ülesandeks seirata pestitsiidijääke, hinnata Euroopa muldades säilitatava süsiniku koguseid ning seada eesmärgid muldade taastamiseks ja nende kvaliteedi parandamiseks, sealhulgas mulla orgaanilise aine sisalduse suurendamise abil, kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma soovituste ja kestliku arengu eesmärkide nõuetega;

33. on veendunud, et pikemas perspektiivis on põllumajandus- ja toidupoliitikas suur tähtsus muldade kestlikul majandamisel; tunnistab siiski, kui olulised on õigusnormid, mis toetavad tervete muldade taastamist, säilitamist ja ranget kaitset ning keskenduvad muu hulgas mulla- ja maakasutuse muutustele märgaladel, turbaaladel, püsirohumaadel ja karjamaadel;

34. nõuab, et ELi uues mullastrateegias tehtaks kindlaks ja edendataks häid ja innovaatilisi põllumajandustavasid, mis võivad ära hoida ja vähendada muldade sooldumise ohtu või vähendada selle kahjulikku mõju;

35. soovitab komisjonil ja liikmesriikidel mõjusalt toetada sünteetiliste väetiste, eriti lämmastikväetiste ülemäärase kasutamise piiramist, alandades nitraatide direktiivis sätestatud piirmäärasid; kutsub komisjoni üles tuginema ÜRO Keskkonnaprogrammi resolutsioonile lämmastiku säästva majandamise kohta ja Colombo deklaratsiooni eesmärgile vähendada 2030. aastaks kõigist allikatest pärit lämmastikujäätmeid poole võrra; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama kõigis asjakohastes õigusaktides toitainete kestlikku majandamist, sealhulgas parandades lämmastikukasutuse tõhusust, muutes teatavates piirkondades loomakasvatust ekstensiivsemaks, arendades karjakasvatust ja viljelussüsteeme ühendavat segapõllumajandust ning loomasõnniku tõhusat kasutamist ja lämmastikku siduvate kultuuride, näiteks

([43]) Bruno De Vos jt, *Benchmark values for forest soil carbon stocks in Europe: Results from a large scale forest soil survey* (Metsamulla süsinikuvarude võrdlusväärtused Euroopas: metsamuldade suuremahulise uuringu tulemused), Geoderma, kd. 251–252, august 2015, lk 33–46.

([44]) K. E. Clemmensen jt, *Roots and Associated Fungi Drive Long-Term Carbon Sequestration in Boreal Forest* (Juured ja nendega seotud seened põhjustavad taigametsas pikaajalist süsiniku sidumist), Science 339, 1615, 2013.

liblikõieliste kultuuride ulatuslikumat kasutamist külvikordades; kutsub komisjoni üles pöörama ülemaailmses kasvuhoonegaaside arvestuses suuremat tähelepanu lämmastikoksiidide heitkogustele, seostatumalt tegelema liigse lämmastiku kui kliima-, loodus- ja terviseprobleemiga ning pakkuma stiimuleid lämmastiku paremaks käitlemiseks põllumajandusettevõtte tasandil;

36. nõuab direktiivi 2004/35/EÜ (keskkonnavastutuse kohta) läbivaatamist ning selle saastatud alasid käsitlevate sätete tõhustamist;

37. kutsub komisjoni üles tagama kooskõla uue mullastrateegia ja tulevase ELi metsastrateegia vahel ning selleks lisama metsastrateegiasse mulla säästva majandamise nõuded, näiteks agrometsandustavad;

38. kutsub komisjoni üles vaatama läbi mullakaitse teemastrateegia ja võtma viivitamata vastu tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste eesmärgi poole – tervislikum planeet tervematele inimestele“; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni kavatsuse üle suurendada ettevõtjate ja kodanike jaoks õiguskindlust, seades selged eesmärgid, mõõdetavad sihteesmärgid ja tegevuskava;

39. rõhutab, et agrometsandustavad võivad aktiivselt anda keskkonnakasu ja sünergiat, näiteks erosiooni vastu võitlemisel, elurikkuse parandamisel, süsiniku säilitamisel ja veekasutuse reguleerimisel;

40. palub komisjonil kooskõlas strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkidega tegeleda põllumajandustegevusest tuleneva hajureostusega; tervitab sellega seoses komisjoni teadet pestitsiidide kestliku kasutamise direktiivi läbivaatamise kohta; tuletab meelde, et sünteetilistele pestitsiididele on juba praegu olemas palju alternatiive, näiteks integreeritud taimekaitse, mida tuleks laialdasemalt kasutada; ootab, et komisjon ja liikmesriigid viivitamata käsitleksid kõiki üleskutseid, mis on esitatud Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2019. aasta resolutsioonis pestitsiididele lubade andmise ELi menetluse kohta;

41. peab kahetsusväärseks, et kemikaalidele lubade andmise ELi menetluses, sealhulgas keskkonnaohu hindamisel ja ökotoksikoloogilistes uuringutes, ei võeta nõuetekohaselt arvesse nende mõju muldadele; kutsub seetõttu komisjoni üles ELi uues mullastrateegias ja kooskõlas kestlikkust käsitleva kemikaalistrateegiaga vastu võtma reguleerivad meetmed, millega vältida ja leevendada pinnase reostamist kemikaalidega, eelkõige püsivate ja bioakumuleeruvate kemikaalidega (sh plast ja mikroplast), ning tagama, et täidetaks välitingimustele iseloomulikke ökoloogiliselt asjakohaseid katsetingimusi;

42. kutsub komisjoni üles toetama teadusuuringuid, et likvideerida puudujäägid teadmistes, mis puudutavad mulla elurikkuse potentsiaali mullareostuse vähendamisel ja saastamise mõju mulla elurikkusele, ning likvideerima õiguslikud lüngad seoses biotsiidide ja veterinaarravimite mürgisusega ja nende mõjuga mullale ja mullaorganismidele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama vastutavate asutuste tööd, et tagada veterinaarsete kahjurite tõrjel kõige mürgisematele biotsiididele alternatiivide väljatöötamine ja nende kasutamise edendamine; nõuab, et komisjon ettevaatuspõhimõtet järgides töötaks koostöös Euroopa Kemikaaliametiga välja per- ja polüfluoritud alküülühenditest tuleneva pinnasereostuse Euroopa piirnormid;

43. kahetseb, et ELi veealaste õigusaktide toimivuskontrollis ei käsitleta valgalade ulatuslikuma integreeritud keskkonnajuhtimise võimalusi, mille korral seotakse veemajanduskavad laiemate mullakaitsekavadega; on seisukohal, et selline integreeritud analüüs ja otsustusprotsess võiks tulla kasuks mitmetele ELi poliitika eri eesmärkidele ning olla kasulik ka kohalikul juhtimistasandil;

44. kutsub liikmesriike üles paremini lõimima vee ja pinnase valdkonna planeerimist, koos ühtse survete ja riskide hindamisega (sealhulgas vesikonna majandamiskavades) ning minema üle mõlemat nimetatud valdkonda kaitsvate meetmete ühtsele käsitlusele;

45. nõustub Euroopa Keskkonnaametiga, et on vaja kogu Euroopa muldade ühtlustatud ja representatiivset seiret, et töötada välja varajased hoiatused kriitiliste lävendite ületamise kohta ja anda suuniseid muldade kestlikuks majandamiseks ([45]); kutsub liikmesriike ja komisjoni üles parandama ja kiirendama muldade seisundit ja arengusuundumusi ning mulda ohustavaid tegureid käsitlevate andmete kogumist ja integreerimist ELi tasandil; väljendab sellega seoses

([45]) Euroopa Keskkonnaamet, *The European environment – state and outlook 2020* (Euroopa keskkonna seisund ja väljavaated 2020. aastal), 2019.

heameelt ELi mullavaatluskeskuse (mis tugineb maakasutuse raamistiku LUCAS) mullaseire süsteemile) loomise üle; palub komisjonil tagada mõlema vahendi pikaajaline toimivus ning piisavad vahendid mulla bioloogiliste ja füüsikalis-keemiliste omaduste, sealhulgas põllumajanduslike kemikaalide ja muude saasteainete, näiteks uute probleemsete saasteainete sisalduse optimaalseks ja korrapäraseks seireks; peab seda väga tähtsaks selle jaoks, et täita senised lüngad andmetes ja näitajates ning toetada Euroopa rohelist kokkulepet; toonitab vajadust paremini mõista ELis pinnase seisundi halvenemise ja kõrbestumiseni viivaid protsesse; palub komisjonil koostada metoodika ja töötada välja sobivad näitajad, mille alusel hinnata ja koguda andmeid kõrbestumise ja pinnase seisundi halvenemise ulatuse kohta ELis;

46. märgib, et 13 liikmesriiki on ÜRO kõrbestumise tõkestamise konventsiooni (UNCCD) alusel kuulutanud end mõjutatud osalisteks; palub komisjonil lõimida mulda käsitlevad kestliku arengu eesmärgid ELi poliitikameetmetesse;

47. võtab teadmiseks juhtimis-, koordineerimis-, teabevahetus- ning finantsilist, tehnilist ja õiguslikku laadi probleemid, mis takistavad ELi ja riiklikul tasandil muldade sidusamat ja koostalitlusvõimelisemat seiret koos teabe kogumisega; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tegeleksid ühiselt nende probleemide lahendamisega ja kiirendaksid koostööd, sealhulgas ELi mullakaitse eksperdirühma raames, et tagada kõrgetasemeline mullakaitse ning vältida dubleerimist ning tarbetut bürokraatlikku koormust ja kulusid liikmesriikidele ja VKEdele;

48. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama ja kiirendama jõupingutusi vees sisalduvate väärtuste täielikuks ärakasutamiseks, eelkõige reovees leiduvate toitainete ja väärtuslike komponentide täielikuks taaskasutamiseks, et parandada põllumajanduses ringluspõhimõtet ja vältida toitainete ülemäärast sattumist keskkonda;

49. kutsub komisjoni üles hõlbustama iga-aastase konverentsi korraldamist liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmade osalusel ning andma neile teemapõhiste dialoogide kaudu olulist rolli;

50. tunnistab looduslike lahenduste ja heas seisundis mulla kui suurima maismaa CO_2 siduja tähtsust CO_2 kogumisel ja säilitamisel, eriti koos märgaladest saadavate kaasnevate kasudega, mis peavad aitama saavutada 2030. aasta kliimaeesmärke ja hiljemalt 2050. aastaks liidu kliimaneutraalsuse eesmärki; rõhutab, et uus mullastrateegia peaks tagama, et muldade panus kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse oleks ELi muu kliimapoliitika ülesehitusega kooskõlas; kutsub seetõttu liikmesriike üles tugevdama oma riiklikes energia- ja kliimakavades ning eelkõige põllumajanduse ning maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) suhtes kohaldatavates meetmetes muldade taastamist ja kestlikku kasutamist kliimapoliitika vahendina, ning säilitama, taastama ja täiustama süsiniku sidujaid (eriti süsinikurikastel rohumaa- ja turbamuldadel) ja sellele lisaks võtma põllumajanduspoliitikas meetmeid kestliku mullakasutuse edendamiseks ja põllumajanduse heitkoguste vähendamiseks; on veendunud vajaduses toetada meetmeid süsiniku paremaks sidumiseks mullas; tervitab eelkõige komisjoni teadaannet süsinikku siduva põllumajanduse algatuse kohta ja õhutab komisjoni uurima selle mitmeid eri võimalusi,

51. on veendunud vajaduses vältida mittesäästvaid tavasid, mis põhjustavad mulla orgaanilise süsiniku kadu ja kiirendavad kliimamuutusi; peab kahetsusväärseks, et süsinikusisalduse hindamisel piirdutakse ülemiste mullahorisontidega, ning kutsub liikmesriike ja komisjoni üles koguma asjakohaseid andmeid sügavamate mullakihtide süsinikusisalduse kohta, mis parandaks arusaamist mulla üldisest süsinikusisalduse säilitamise ja suurendamise potentsiaalist;

52. palub komisjonil seada LULUCFi määruse eelseisva läbivaatamise käigus eesmärk, mille kohaselt, kooskõlas ELi 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärkidega, peavad kõik põllumajanduslikud mullad olema netoarvestuses CO_2 sidujad;

53. toonitab, et süsinikku siduv põllumajandus võib tuua kasu mitmes mõttes: kliimamuutuste leevendamise, mulla tootlikkuse ja vastupidavuse parandamise, elurikkuse suurendamise ja toitainete äravoolu vähendamisega; nõuab suutlikkuse suurendamist, võrgustike loomist ja teadmussiiret, et kiirendada süsiniku sidumist ja suurendada mullas säilitatava süsiniku kogust ning pakkuda sellega lahendusi kliimaprobleemidele;

54. rõhutab, et jätkusuutmatu maakasutuse tõttu satub sadu või tuhandeid aastaid mullaökosüsteemi osaks olnud süsinik nüüd atmosfääri;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

55. kutsub komisjoni ja liikmesriike tagama teadusuuringutes muldade multifunktsionaalsuse piisava kajastamise, laiendama mullauuringuid ning vastavat innovatsiooni ja rahastamist ning kohandama praegusi asjakohaseid rahastamisprogramme nii, et need toetaksid selliseid teadusprojekte ja et seonduvad uuringud kajastaksid muldade eriomadusi; väljendab sellega seoses heameelt programmi „Euroopa horisont“ raames mullatervise ja toidu valdkonna ELi missiooni käivitamise üle; nõuab ELi mullaseirekeskuse ja Euroopa mullaandmete keskuse rolli tugevdamist ning neile nende ülesannete täitmiseks ja uue mullastrateegia eesmärkide saavutamiseks piisavate rahaliste vahendite eraldamist; kutsub lisaks komisjoni ja liikmesriike üles suurendama taksonoomilisi erialateadmisi mulla elurikkuse kohta ja teadmisi mullatingimuste mõjust ökosüsteemide vahelistele seostele; rõhutab muldade ja vee vastastikust sõltuvust ning nõuab sihtotstarbelist toetust teadusuuringutele, mis käsitlevad heas seisundis muldade soodsat mõju hajureostuse veekogudesse sattumise edasisel vähendamisel;

56. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pakkuma ühise põllumajanduspoliitika, ühtekuuluvuspoliitika, programmi „Euroopa horisont“ ja muude kättesaadavate rahastamisvahendite kaudu piisavat rahalist toetust ja stiimuleid, et edendada muldade kaitset, säästvat majandamist, säilitamist ja taastamist ning sellealast innovatsiooni ja teadusuuringuid; soovitab komisjonil ja liikmesriikidel teha kindlaks erosiooniohtlikud, vähese orgaanilise süsiniku sisaldusega ja tihenemisest mõjutatud alad, mis võiksid sihtotstarbelisest rahastamisest kasu saada;

57. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada mullakaitse teemastrateegiaga seotud tööd tegevatele asutustele piisava töötajaskonna ja rahalise kestlikkuse; rõhutab, et kvalifitseeritud töötajate piisav arv on liidu poliitika eduka rakendamise eeltingimus; palub seetõttu komisjonil tagada piisava töötajaskonna eelkõige keskkonna peadirektoraadis;

58. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma meetmeid ühtlustatud ja integreeritud andmekogumise, tervikliku seiresüsteemi ning muldade kaitset, säästvat majandamist ja taastamist käsitleva teabe ja parimate tavade vahetamise jaoks kogu liidus, samuti praeguste seiresüsteemide ja ÜPP vahendite vahelise sünergia maksimeerimiseks;

59. on seisukohal, et need meetmed peaksid olema liidu või riikliku rahastamise saamise eeltingimused;

60. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid korrapäraselt ja mitte harvem kui iga viie aasta tagant koostama ja avaldama muldade seisundit käsitlevad aruanded; on seisukohal, et kõik muldade kohta kogutud andmed tuleks teha internetis üldkättesaadavaks;

61. toetab algatusi, mille eesmärk on suurendada üldsuse teadlikkust ja arusaamist mulla funktsioonide ja mullakaitse soodsast mõjust, samuti muldade säästvast majandamisest, kaitsest ja taastamisest, rahvatervisest ja keskkonnasäästlikkusest; rõhutab, et üldsuse teadlikkus ja arusaamine mulla funktsioonidest on uue mullastrateegia edukuse jaoks ning kodanike, eelkõige maaomanike, põllumajandustootjate ja metsandusettevõtjate kui esmaste mullaharimises osalejate osalemise tagamiseks keskse tähtsusega; nõuab üldsuse suuremat kaasamist mullatervise ja keskkonnaalaste hädaolukordade küsimustesse ning kogukondade muldade kaitse ja kestliku kasutamise alaste algatuste toetamist; väljendab toetust ülemaailmsele mullapäevale ja nõuab tungivalt edasisi meetmeid teadlikkuse suurendamiseks selles küsimuses;

62. rõhutab, et vastavalt ELi uue mullastrateegia eesmärkidele ja sihtidele peaks üks tulevaste kohustuslike inimõigusi ja keskkonnaalast hoolsuskohustust käsitlevate õigusaktidega hõlmatud keskkonnariskidest olema ka mulla seisundi halvenemine;

63. kutsub komisjoni kui üleilmset liidrit keskkonnaküsimustes lisama oma välispoliitika kõikide asjakohaste aspektide ühe osana ELi uude mullastrateegiasse muldade kaitse ja säästva kasutamise, ning eelkõige seda küsimust täiel määral arvesse võtma asjakohaste rahvusvaheliste lepingute sõlmimisel ja seniste lepingute läbivaatamisel;

64. palub komisjonil lisada mullakaitse temaatika kaubanduslepingute kaubanduse ja säästva arengu peatükkidesse, võttes meetmeid teistest riikidest tuleva impordiga seotud muldade seisundi halvenemise piiramiseks (sealhulgas selle halvenemine väga ränga keskkonnamõjuga biokütuste tõttu), ning muldade seisundi halvenemise eksportimisest hoiduda; palub komisjonil tagada, et kolmandatest riikidest ELi imporditavad tooted vastaksid ühesugustele keskkonna- ja kestliku maakasutuse standarditele;

65. mõistab kõigil tasanditel tehtava koostöö tähtsust kõigi mulda ähvardavate ohtude tulemusliku tõkestamise jaoks; kutsub seepärast liikmesriike üles olema siin eeskujuks ja kaaluma ÜRO raames mullakaitse konventsiooni algatamist;

66. väljendab toetust programmile „Kaitsta mulda tähendab kaitsta elu“ (programmi „Horisont 2020“ raames), mille pakkus välja mullatervise ja toidu missiooni ekspertkomisjon (*Soil Health and Food Mission Board*) ning mille eesmärk on tagada, et aastaks 2030 oleksid 75 % muldadest heas seisundis ning toetaksid toidu, inimeste, looduse ja kliima tervist ja tervislikkust;

67. soovitab arendada uusi keskkonnasäästlikke metsandus- ja agrometsanduspiirkondi, eriti linnades, et tasakaalustada Euroopa linnades praegu laialt levinud mulla katmise negatiivset mõju;

68. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.